

Kūdras ieguves teritoriju pēcizmantošana Latvijā

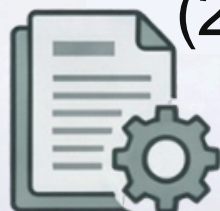

Stratēģiskie rādītāji (2025. gada dati)

51 000 ha
degradētu kūdrāju

Kopējā platība Latvijā, kurai nepieciešama pēcizmantošanas plānošana vai rekultivācija.

130 aktīvas ieguves
licences

Spēkā esošas atļaujas, kas regulē nozares darbību un nosaka nākotnes rekultivācijas saistības.

€277 miljonu
nozares apgrozījums

Kūdras nozare ir nozīmīgs Latvijas eksporta un tautsaimniecības balsts.

~5000
darbavietu

Nozares darbība veicina nodarbinātību gan tiešajā kūdras ieguvē, gan plašā saistīto pakalpojumu un uzņēmējdarbības jomu lokā.

Trīs rekultivācijas vilņi

Procesa secība

1. vilnis:
Vēsturiskās vietas

Prioritāra dabas atjaunošana (renaturalizācija) vietās, kur ieguve sen jau pārtraukta.

2. vilnis:
Neizmantotās
licences platības

Platību sagatavošana nākotnes rekultivācijai, kurās licece ir spēkā, bet ieguve pašlaik nenotiek.

3. vilnis:
Aktīvie lauki

Aktīvajās kūdras ieguves teritorijās rekultivācija tiek veikta pēc ieguves pabeigšanas konkrētajos laukos, nevis pēc visu resursu pilnīgas izsmelšanas.

Scenāriju salīdzinājums: temps un termiņi

Pamata scenārijs
(līdz 2100. gadam)

Pakāpeniska pāreja (100-1300 ha/gadā), kas saskaņota ar esošo licenču termiņiem un nodrošina saimniecisko stabilitāti.

Paātrinātais scenārijs
(līdz 2050. gadam)

Tūlītēja ieguves apturēšana un intensīva rekultivācija (2000 ha/ gadā), kas rada augstas tūlītējās izmaksas un tehniskus izaicinājumus.

Zinātniskais rezultāts un realitāte

Administratīvā slēgšana
negarantē atveseļošanos:

Oficiāla papīru parakstīšana par vietas slēgšanu nenožīmē tūlītēju ekoloģisko labumu.

Funkciju atgūšana prasa
gadu desmitus:

Oglekļa piesaiste un bioloģiskās daudzveidības atjaunošanās ir lēns process, kas prasa ilgstošu monitoringu un apsaimniekošanu.

Noslēgums: visreālākā pieeja

Saimnieciski pamatotākais ceļš: pakāpeniska rekultivācija, kas saskaņota ar licenču termiņiem, ir optimāls veids, kā Latvija var sasniegt klimatneitralitāti, nesagraujot nozari.

Ar zinātnisko rakstu, uz kura balstīta šī infografika, var iepazīties, noskenējot QR kodu